
VLAAMSE BEMIDDELINGSCOMMISSIE

WERKZAAMHEDEN SCHOOLJAAR 2022-2023 EN 2023-2024

1. Wettelijk kader

Sinds de invoering van het M-decreet is voor het volgen van een individueel aangepast curriculum (IAC) een verslag noodzakelijk. Tot en met schooljaar 2022-2023 ging het om een “verslag voor een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs of voor toegang tot het buitengewoon onderwijs”. Vanaf schooljaar 2023-2024, met de introductie van het decreet leersteun, spreken we over een “IAC-verslag” of “OV4-verslag”. Het CLB is de enige gemachtigde instantie voor het opmaken van zo’n verslag. In een IAC-verslag wordt aangetoond dat de aanpassingen disproportioneel of onvoldoende zijn om de leerling het gemeenschappelijk curriculum te laten volgen en dat hij/zij dus nood heeft aan een individueel aangepast curriculum. In een OV4-verslag wordt aangetoond dat mits intensieve ondersteuning, incl. de inzet van paramedische ondersteuning, de leerling het gemeenschappelijk curriculum kan volgen. Een IAC kan, net zoals het GC, gevolgd worden in het gewoon en het buitengewoon onderwijs. Ook in het gewoon onderwijs hebben leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag recht op inschrijving. Het betreft een inschrijving onder ontbindende voorwaarden.

Het kan zijn dat ouders, school en CLB het niet eens zijn over het (niet) afleveren of over de inhoud van een IAC-verslag of OV4-verslag. Aangezien het CLB als enige instantie de autonome bevoegdheid en verantwoordelijkheid kreeg om al dan niet zo’n verslag af te leveren, is het wenselijk dat ouders, school en CLB bij onenigheid terecht kunnen bij een onafhankelijke commissie. Daarom werd met ingang van 1 september 2015 de Vlaamse bemiddelingscommissie ingericht.

De wettelijke basis voor de oprichting van de Vlaamse bemiddelingscommissie is terug te vinden in artikelen II.4 en III.47 van het M-decreet. De Vlaamse Regering regelde vervolgens in een aantal uitvoeringsbepalingen¹ de samenstelling, de bevoegdheden en de werking van de commissie.

De CLB-sector zelf maakte daarnaast netoverschrijdend afspraken over een “second opinion”-procedure waarbij ouders een tweede opinie kunnen vragen aan een ander CLB wanneer er onenigheid is tussen de ouders en het CLB over een beslissing van het CLB.

2. Opdracht van de bemiddelingscommissie

De Vlaamse bemiddelingscommissie bemiddelt bij onenigheid over het afleveren, het niet afleveren of de inhoud van het IAC-verslag of OV4-verslag. De bemiddelingscommissie is niet bevoegd om te bemiddelen

¹ Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot verdere uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

bij onenigheid over andere beslissingen of verslagen van het CLB, zoals klachten over redelijke aanpassingen of het GC-verslag (gemeenschappelijk curriculum verslag) dat recht geeft op ondersteuning vanuit het leersteuncentrum².

De bemiddelingscommissie is geen beroepsorgaan, neemt geen beslissingen en geeft geen advies. Om de juiste verwachtingen te creëren bij indieners van een bemiddelingsverzoek wordt dit steeds vooraf goed gekaderd aan de betrokkenen. De rol van de commissie is om te bemiddelen tussen de verschillende partijen, waarbij de voorzitter, die overeenkomstig het BVR³ een erkend bemiddelaar is, het voortouw neemt.

3. Wat is bemiddeling?

Bemiddeling is een methode om conflicten aan te pakken. De voorzitter van de Vlaamse bemiddelingscommissie brengt de ouders, de school en het CLB die het oneens zijn rond de tafel om naar elkaar te luisteren en elkaars standpunten te begrijpen.

De bemiddelaar houdt zich buiten het conflict, maar helpt om de communicatie tussen de partijen op gang te brengen, te vergemakkelijken en gaande te houden.

Een bemiddelingsgesprek kan pas plaatsvinden als alle partijen ermee instemmen om informatie uit te wisselen en openlijk te bespreken. Tijdens het gesprek staat het belang van de leerling centraal. Iedereen krijgt de kans om zijn verhaal te doen. Samen met de bemiddelaar zoeken de ouders, de school en het CLB naar een oplossing.

4. Samenstelling van de Vlaamse bemiddelingscommissie

De commissie wordt geleid door een voorzitter, mevr. Sabine Coppens. Zij is al verschillende jaren actief als erkend bemiddelaar en vertrouwenspersoon en heeft ervaring als leerkracht en leerlingenbegeleider. Daarnaast is zij coördinator van het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten.

De Vlaamse bemiddelingscommissie beschikt ook over een plaatsvervangend voorzitter, dhr. Paul Strubbe. Ook hij is erkend bemiddelaar. Daarnaast is dhr. Strubbe directeur van een secundaire school voor buitengewoon onderwijs.

Naast de voorzitter bestaat de commissie uit commissieleden van verschillende geledingen: een afgevaardigde van de representatieve organisaties van de centra voor leerlingenbegeleiding, de representatieve verenigingen van inrichtende machten, het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de erkende ouderverenigingen. De concrete samenstelling van de commissie is vastgelegd in een ministerieel besluit.

² Tot en met schooljaar 2022-2023 het “gemotiveerd verslag” dat recht gaf op ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk.

³ Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot verdere uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

De commissie wordt daarnaast ook bijgestaan door een personeelslid van het Agentschap voor Onderwijsdiensten, dat fungeert als secretaris.

5. Werkwijze

De commissie hanteert bij haar werking de volgende uitgangspunten:

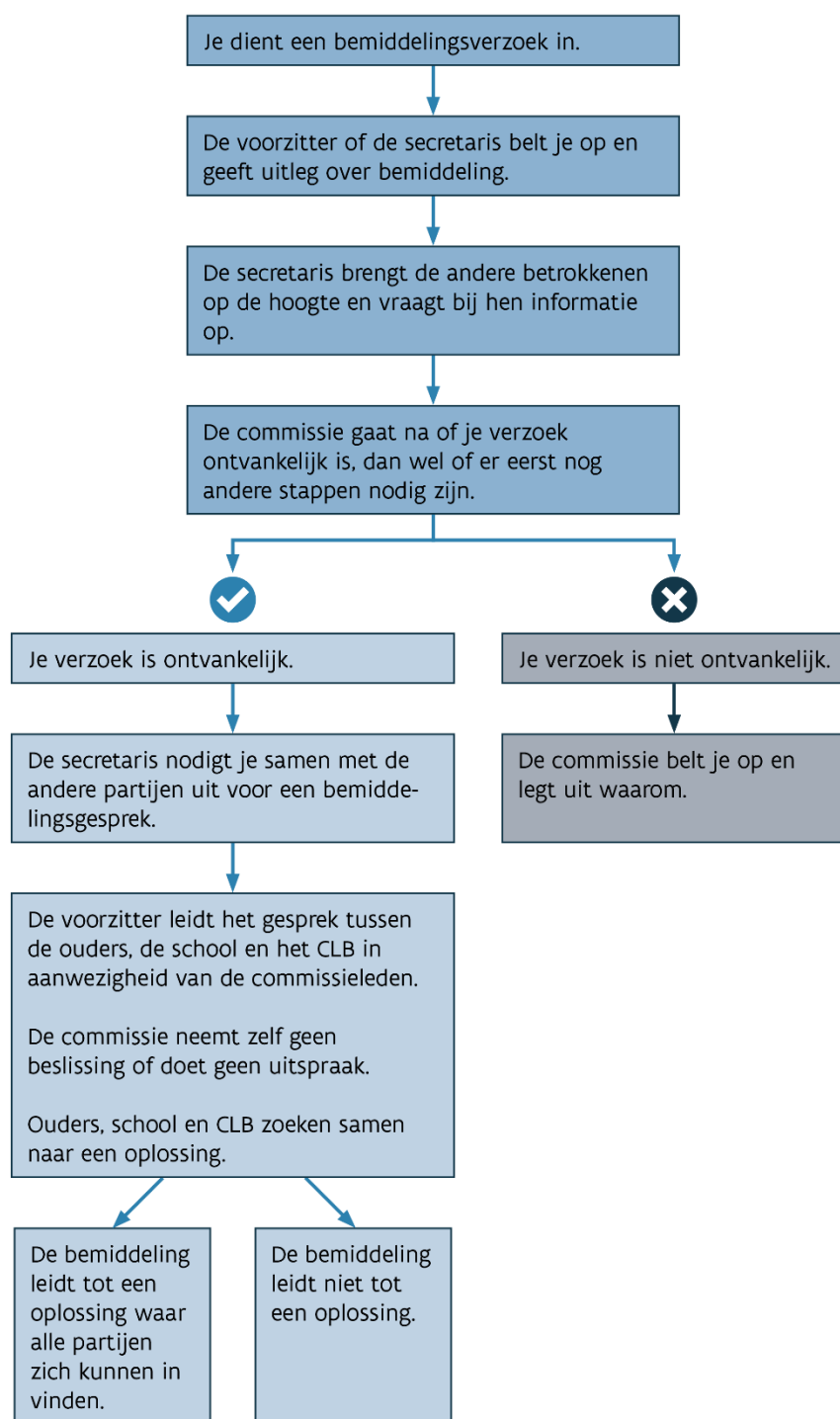
- Het kind staat centraal
- De commissie werkt bemiddelingsgericht
- Transparante communicatie:
 - Duidelijk en transparant communiceren over het bestaan van de commissie
 - Geen al te juridische benadering
- De commissie heeft een de-escalerende rol
- Maximale betrokkenheid van de conflictpartijen zelf
- Mogelijkheid om werkwijze te verfijnen aan de hand van concrete cases.

De procedure die gevolgd wordt bij een bemiddelingsverzoek en een aantal afspraken zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de commissie. Dit is terug te vinden op

<http://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/vlaamse-bemiddelingscommissie#extra>.

Wanneer de commissie een bemiddelingsverzoek ontvangt, gaat ze te werk zoals voorgesteld in het stroomschema in figuur 1.

Figuur 1: Stroomschema

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

6. Werkzaamheden

Vragen en bemiddelingsverzoeken

Van 1/9/2022 tot en met 31/8/2023 ontving de commissie in totaal 14 vragen of bemiddelingsverzoeken. In de periode van 1/9/2023 tot en met 31/8/2024 ging het om 10 vragen of bemiddelingsverzoeken. De gestelde vragen hebben vooral betrekking op de werking en de bevoegdheid van de bemiddelingscommissie. Deze vragen hebben niet onmiddellijk verder geleid tot een bemiddelingsverzoek. Een bemiddelingsverzoek is het effectief stellen van een vraag tot bemiddeling.

Het aantal vragen en bemiddelingsverzoeken is te beperkt om veel cijfergegevens weer te geven of conclusies hieraan te verbinden. Hieronder vindt u een beperkte opdeling.

Tabel 1: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken in de laatste 5 schooljaren

Ingediend	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Vragen	13	9	9	11	5
Bemiddelingsverzoeken	5	4	6	3	5
Totaal	18	13	15	14	10

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

In haar achtste werkingsjaar, in schooljaar 2022-2023, ontving de commissie elf vragen en drie bemiddelingsverzoeken. Het jaar nadien, in schooljaar 2023-2024, ging het om vijf vragen en vijf verzoeken. Het aantal (telefonische) vragen over de werking en de bevoegdheid van de bemiddelingscommissie ligt in de praktijk evenwel hoger omdat deze vragen ook via andere kanalen binnen AGODI (zoals het Informatiepunt voor Ouders en Leerlingen of LOP-deskundigen) gesteld worden. Deze vragen worden echter niet geregistreerd door de bemiddelingscommissie.

Tabel 2: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken per maand in schooljaar 2022-2023

maand	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
september	2	1	3
oktober	0	1	1
november	0	0	0
december	0	0	0
januari	0	0	0
februari	0	2	2
maart	0	1	1
april	0	0	0
mei	0	0	0
juni	0	6	6
juli	1	0	1
augustus	0	0	0
Totaal	3	11	14

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabel 3: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken per maand in schooljaar 2023-2024

maand	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
september	0	0	0
oktober	1	0	1
november	0	0	0
december	1	0	1
januari	0	0	0
februari	0	0	0
maart	1	0	1
april	1	2	3
mei	0	1	1
juni	0	2	2
juli	1	0	1
augustus	0	0	0
Totaal	5	5	10

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabel 4: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken volgens betrokken partij in schooljaar 2022-2023

Betrokken partij	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
CLB	0	4	4
ouders	3	7	10
school	0	0	0
andere	0	0	0
Totaal	3	11	14

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabel 5: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken volgens betrokken partij in schooljaar 2023-2024

Betrokken partij	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
CLB	0	0	0
ouders	5	5	10
school	0	0	0
andere	0	0	0
Totaal	5	5	10

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Net als de jaren voordien zijn ook in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 de overgrote meerderheid van de vragen en bemiddelingsverzoeken afkomstig van ouders. In het schooljaar 2022-2023 contacteerden daarnaast vier CLB's de bemiddelingscommissie met een vraag.

Tabel 6: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken volgens soort conflict in schooljaar 2022-2023

Onenigheid over	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
afleveren verslag	2	5	7
inhoud verslag	1	5	6
niet afleveren verslag	0	0	0
andere	0	1	1
Totaal	3	11	14

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabel 7: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken volgens soort conflict in schooljaar 2023-2024

Onenigheid over	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
afleveren verslag	1	0	1
inhoud verslag	2	3	5
niet afleveren verslag	2	0	2
andere	0	2	2
Totaal	5	5	10

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

De Vlaamse bemiddelingscommissie ontving de voorbije twee schooljaren zowel bemiddelingsverzoeken die betrekking hadden op het afleveren van het verslag, op de inhoud van het verslag als op het niet afleveren van het verslag.

Bij het afleveren van het verslag wenst het CLB een verslag op te stellen, maar zijn de ouders en/of de school het daar niet mee eens. Bij het niet afleveren van een verslag hebben ouders en/of de school de vraag om het kind toe te laten tot het buitengewoon onderwijs, maar is volgens het CLB niet voldaan aan de wettelijke voorwaarden om een verslag op te maken. De onenigheid over de inhoud van het verslag kan zowel gaan om het type en/of de opleidingsvorm die bepaald werd in het verslag, als om bepaalde formuleringen uit het verslag.

Het merendeel van de vragen die de bemiddelingscommissie in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 ontving, hadden betrekking op de inhoud van een verslag.

Tabel 8: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken per niveau in schooljaar 2022-2023

Niveau	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
gewoon kleuter	0	0	0
buitengewoon kleuter	0	0	0
gewoon lager	0	1	1
buitengewoon lager	2	3	5
buitengewoon secundair	0	1	1
gewoon secundair	1	2	3
onbekend	0	4	4
Totaal	3	11	14

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabel 9: Aantal vragen/bemiddelingsverzoeken per niveau in schooljaar 2023-2024

Niveau	bemiddelingsverzoek	vraag	Totaal
gewoon kleuter	1	1	2
buitengewoon kleuter	0	0	0
gewoon lager	2	1	3
buitengewoon lager	1	0	1
buitengewoon secundair	1	1	2
gewoon secundair	0	0	0
onbekend	0	2	2
Totaal	5	5	10

Bron: Vlaamse bemiddelingscommissie

Tabellen 8 en 9 geven weer in welk onderwijsniveau de leerling naar school ging op het moment van het indienen van het bemiddelingsverzoek of het stellen van de vraag. Net als in eerdere jaren hebben de meeste vragen en bemiddelingsverzoeken in het schooljaar 2022-2023 en 2023-2024 betrekking op een leerling uit het gewoon of buitengewoon lager onderwijs.

Ontvankelijkheid

Het secretariaat van de Vlaamse bemiddelingscommissie neemt na het ontvangen van een verzoek contact op met de verschillende betrokken partijen (school, CLB en ouders) om hen in te lichten over het bemiddelingsverzoek en om na te gaan of het verzoek ontvankelijk is, dan wel of er nog andere stappen mogelijk zijn.

Volgens het BVR⁴ is een bemiddelingsverzoek ontvankelijk:

“1° na het doorlopen van de fase van uitbreiding van zorg, vermeld in artikel 3, 53° bis, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 3, 44° /1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

2° en in geval de vraag tot bemiddeling gesteld wordt door de ouders, na het doorlopen van bestaande procedures van de school of van het CLB.”

Een bemiddelingsverzoek kan te allen tijde worden ingediend. De commissie onderzoekt vervolgens of het ontvankelijk is en of een bemiddelingsgesprek op dat moment de meest geschikte interventie is.

De drie ingediende bemiddelingsverzoeken in schooljaar 2022-2023 waren ontvankelijk. In elk van deze dossiers vond ook een bemiddelingsgesprek plaats.

Vier van de vijf ingediende bemiddelingsverzoeken in schooljaar 2023-2024 waren onontvankelijk. In twee gevallen was de officiële klachtenprocedure bij het CLB nog niet doorlopen, in het derde dossier was het zorgcontinuüm nog niet doorlopen en in de vierde situatie waren deze beide

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot verdere uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

ontvankelijkheidsvoorwaarden niet vervuld. Geen enkel van deze dossiers leidde nadien nog tot een bemiddelingsgesprek.

In het vijfde dossier waarin een vraag tot bemiddeling gesteld werd in schooljaar 2023-2024 waren alle ontvankelijkheidsvoorwaarden vervuld en vond een bemiddelingsgesprek plaats.

Termijnen

In het huishoudelijk reglement van de Vlaamse bemiddelingscommissie zijn weinig termijnen vastgelegd, m.u.v. het feit dat de secretaris binnen de 5 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek een ontvangstbevestiging stuurt naar de verzoeker. Daarnaast wordt bij het opvragen van de informatie gevraagd dat de betrokkenen de informatie uiterlijk 5 dagen voor het bemiddelingsgesprek aan het secretariaat van de commissie bezorgen.

De commissie probeert kort op de bal te spelen en rekening te houden met de wensen van de betrokken partijen. De gemiddelde tijd die verstrijkt tussen het indienen van een bemiddelingsverzoek en het gesprek bedroeg in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 iets minder dan twee maand. Tijdens de zomervakantie kan die termijn iets langer bedragen rekening houdend met een zomerreces tussen half juli en half augustus.

Binnen die termijn van een tweetal maand tussen het indienen van een verzoek en het plaatsvinden van het bemiddelingsgesprek vinden verschillende stappen plaats:

- een ontvangstbevestiging versturen
- de commissieleden informeren
- telefonisch contact met de verschillende betrokken partijen: vraag naar bijkomende informatie en polsen naar ontvankelijkheid
- indien nodig bijkomende stappen zetten zoals het doorlopen van de klachtenprocedure bij het CLB
- het bemiddelingsgesprek.

Bemiddelingsgesprek

Tijdens het gesprek zijn de volgende partijen aanwezig:

- De betrokkenen: de ouders, het CLB en de school. De ouders kunnen zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon. Van de school en het CLB is bij voorkeur de directie aanwezig, eventueel bijgestaan door iemand die het dossier heel goed kent.
- De commissieleden: een vertegenwoordiger van het CLB, een vertegenwoordiger van de ouders en een vertegenwoordiger van de school.
- De voorzitter, die erkend bemiddelaar is.
- De secretaris, die een kort verslag maakt waarin de afspraken zijn opgenomen. Dit verslag wordt na afloop bezorgd aan alle partijen.

Een bemiddelingsgesprek duurt gemiddeld 2 uur. Tijdens dit gesprek zorgt de voorzitter ervoor dat de standpunten van de verschillende partijen evenwichtig aan bod komen. Hierbij wordt steeds de focus gelegd op het belang van de leerling. De commissieleden doen een inbreng vanuit hun expertise. Ze stellen zich hierbij meerzijdig partijdig op. Bij de afronding van het gesprek wordt stilgestaan bij de toekomst van de leerling en worden de gemaakte afspraken overlopen.

Resultaat van de bemiddeling

Tijdens een bemiddelingsgesprek wordt de tijd genomen om te luisteren naar ieders bezorgdheden en staan de betrokken partijen open voor elkaars standpunten en ideeën. Bemiddeling laat toe om op een serene manier de verschillende standpunten aan bod te laten komen. Dat resulteert over het algemeen in een tevredenheid over het verloop van het gesprek, ongeacht de uitkomst.

Geen van de bemiddelingsgesprekken in schooljaar 2022-2023 of 2023-2024 leidde uiteindelijk tot de opmaak of de wijziging van een verslag. Maar in alle gevallen werden wel afspraken gemaakt voor een verdere bespreking of bijkomende stappen in het traject op korte termijn. Dit werd telkens zo concreet mogelijk vastgelegd in het verslag. De commissieleden of hun collega's blijven mee instaan voor de opvolging en ondersteuning van het traject waar nodig.

Opvolging

In september worden de betrokkenen die in de loop van het voorafgaande schooljaar een bemiddelingsverzoek indienden gecontacteerd en wordt er gepolst naar:

- De uiteindelijke beslissing na het gesprek;
- Hoe het kind het stelt op school;
- De tevredenheid over het bemiddelingsgesprek en of het gesprek iets heeft bijgedragen.

De feedback die de betrokkenen hierop gaven vindt u terug in bijlage 1 bij het rapport.

7. Vaststellingen en aanbevelingen

Tijdens haar voorbije twee werkingsjaren deed de Vlaamse bemiddelingscommissie dezelfde vaststellingen als in de jaren voordien: het aantal ingediende vragen en bemiddelingsverzoeken ligt erg laag en slechts een beperkt aantal van de ingediende bemiddelingsverzoeken leidt ook effectief tot een bemiddelingsgesprek. De aanbevelingen die de commissie formuleert in dit jaarverslag blijven daarom ongewijzigd t.o.v. eerdere jaarverslagen.

Laagdrempeligheid

Het aantal ingediende bemiddelingsverzoeken lag in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 opnieuw laag. Geen enkel van de gestelde vragen over de inhoud of het (niet) afleveren van een verslag leidde nadien ook tot het indienen van een effectief bemiddelingsverzoek. Nochtans wordt bij vragen over de inhoud of het (niet) afleveren van een verslag steeds gewezen op de mogelijkheid om een bemiddelingsverzoek in te dienen. Ook het Informatiepunt voor Ouders en Leerling wees verschillende ouders op het bestaan en de werking van de Vlaamse bemiddelingscommissie, zonder dat dit resulteerde in een bemiddelingsverzoek.

De Vlaamse bemiddelingscommissie heeft hier geen duidelijke verklaring voor. Mogelijk wordt bij het doorlopen van de klachtenprocedure bij het CLB (als ontvankelijkheidsvoorwaarde) al tot een oplossing gekomen of ervaren de ouders het indienen van een verzoek bij de bemiddelingscommissie als een (te) grote stap. Hoewel de commissie haar best doet om geen al te juridische benadering te hanteren, beseffen we dat de procedure niet altijd laagdrempelig is. De vaktermen maken de materie erg complex en ook de samenstelling van de bemiddelingscommissie (met een voorzitter, secretariaat en drie commissieleden) kan voor ouders overweldigend overkomen. Het kan ook zijn dat de verwachtingen van de betrokken partijen niet stroken met de bevoegdheden van de Vlaamse bemiddelingscommissie. We stellen vast dat ouders vaak hopen dat de bemiddelingscommissie een oplossing voor het probleem zal bieden door bijvoorbeeld een standpunt in te nemen of een verslag op te maken.

Timing

De Vlaamse bemiddelingscommissie doet haar best om de bemiddelingsgesprekken zo snel mogelijk te organiseren. Toch verstrijken tussen het indienen van een bemiddelingsverzoek en het plaatsvinden van een effectief gesprek meestal enkele weken. De uitgebreide samenstelling van de commissie zorgt ervoor dat het niet altijd eenvoudig is om alle partijen op korte termijn samen te krijgen. Tijdens de zomerperiode kan die termijn nog verder oplopen.

Daartegenover staat dat ouders vaak op korte termijn een oplossing wensen. In veel gevallen is een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs nodig om de leerling tijdig te kunnen inschrijven in de school voor buitengewoon onderwijs. Ook wanneer het een bemiddelingsverzoek betreft over de inhoud van het verslag is de tijdsdruk zeer groot. Een attestwijziging is immers niet toegelaten in de loop van het schooljaar.

Ontvankelijkheidsvoorwaarden

Ook in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 leidde slechts een deel van de ingediende bemiddelingsverzoeken tot een effectief bemiddelingsgesprek. In de meerderheid van de gevallen was het bemiddelingsverzoek (in eerste instantie) niet ontvankelijk en kwam het ook nadien niet meer tot een

gesprek. Vooral de tweede ontvankelijkheidsvoorwaarde, die stelt dat de klachtenprocedure bij het CLB doorlopen moet zijn vooraleer een bemiddelingsgesprek kan plaatsvinden, verhindert in de praktijk vaak het plaatsvinden van een gesprek. Het is mogelijk dat de betrokkenen na het doorlopen van de klachtenprocedure al tot een oplossing kwamen. Maar evengoed stellen we vast dat de partijen via een andere weg naar een oplossing zoeken, bijvoorbeeld omdat het doorlopen van de klachtenprocedure tijdsintensief is en de ouders op korte termijn een oplossing wensen. Of omdat de ouders het niet zien zitten om zich, na een conflict of meningsverschil met een CLB-medewerker, nogmaals tot dezelfde dienst te wenden om de klachtenprocedure te doorlopen.

De Vlaamse bemiddelingscommissie krijgt hierdoor slechts in een beperkt aantal situaties de kans om haar bevoegdheden ten volle te benutten. Dat is jammer, aangezien de ervaringen met de commissie over het algemeen positief zijn. De commissie kan tijdens bemiddelingsgesprekken een meerwaarde bieden in het verzoenen van de standpunten tussen ouders enerzijds en de school of het CLB anderzijds.

Om de commissie toch de kans te geven een positieve bijdrage te leveren aan situaties waarin alle partijen aangeven dat er nood is aan bemiddeling, lijkt een versoepeling van de ontvankelijkheidsvoorwaarden nodig. De commissie stelt daarom voor om het doorlopen van de klachtenprocedure van het CLB niet langer als ontvankelijkheidsvoorwaarde op te nemen. Met andere woorden, een bemiddelingsgesprek is mogelijk wanneer alle partijen daar akkoord mee gaan, op een vrijwillige en vertrouwelijke basis, én na het doorlopen van de fasen van het zorgcontinuüm. Indien de bemiddeling niet tot een oplossing leidt, of indien er geen bemiddelingsgesprek kan doorgaan omdat één van de betrokken partijen niet wenst deel te nemen, dan kunnen de ouders nog steeds een formele klacht indienen bij het betrokken CLB. Op die manier sluit de procedure van de bemiddelingscommissie ook meer aan bij de algemeen maatschappelijke tendens om eerst in te zetten op informele procedures (zoals bemiddeling) alvorens over te gaan tot de formele procedures (zoals een klachtenprocedure).

8. Conclusie

De Vlaamse bemiddelingscommissie stelt vast dat verschillende knelpunten m.b.t. haar werking en organisatie jaarlijks terugkeren: de commissie wordt niet vaak gecontacteerd, de procedure is complex en tijdrovend waardoor ouders niet snel geneigd lijken om een bemiddelingsverzoek in te dienen en de ontvankelijkheidsvoorwaarden verhinderen vaak dat een bemiddelingsverzoek effectief tot een bemiddelingsgesprek leidt. Daardoor kan de Vlaamse bemiddelingscommissie haar potentieel niet ten volle benutten.

In het belang van de leerlingen willen we daarom nogmaals vragen om de werking van de Vlaamse bemiddelingscommissie te herbekijken en bovenstaande vaststellingen en overwegingen mee te nemen tijdens beleidsbesprekingen, zodat de commissie zo laagdrempelig maar effectief mogelijk georganiseerd kan worden. In de loop van schooljaar 2020-2021 werkte de Vlaamse bemiddelingscommissie zelf reeds een voorstel uit om de ontvankelijkheidsvoorwaarden aan te passen zodat een bemiddelingsgesprek kan plaatsvinden als alle betrokken partijen dit nuttig en wenselijk achten, waar dit binnen de huidige ontvankelijkheidsvoorwaarden niet mogelijk zou zijn (zie ook punt 7, vaststellingen en aanbevelingen). Dit voorstel kan eventueel een vertrekpunt vormen voor verdere besprekingen rond de werking en procedure van de Vlaamse bemiddelingscommissie.

COLOFON

Eindredactie

Mevr. Sabine Coppens (voorzitter)

Kristel De Plecker, Klaartje Liessens (Agentschap voor Onderwijsdiensten)

Met medewerking van

Marion De Clercq (Agentschap voor Onderwijsdiensten)

Verantwoordelijke uitgever

Mevr. Sabine Coppens

Voorzitter Vlaamse bemiddelingscommissie